

En empirisk granskning av korrelationen mellan handelsliberalism och ekonomisk tillväxt.

- Finns ett samband mellan handelsliberalism och ekonomisk tillväxt i länder i Mellanöstern & Asien?

Författare:

Allan Kadir **1990-12-26**

Maria Gemvall **1989-02-02**

Handledare: Stig Blomskog

Södertörns Högskola | Institutionen För Nationalekonomi

Kandidatuppsats 15 hp

Nationalekonomi | Vårterminen 2017

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Sammanfattning

Avsikten med examensarbetet har varit att undersöka om ett samband finns mellan handelsliberalism och ekonomisk tillväxt i länder i mellanöstern och Asien. Tidigare forskning har pekat på att en korrelation finns mellan dessa variabler men det har även funnits andra forskare som kritiserat ett sådant samband. Vi upptäckte att få tillväxtstudier tidigare hade utförts där länder i Asien inkluderats. Detta gjorde oss motiverade att utföra vår studie då vår forskning förhoppningsvis bidrar till att fylla igen det existerande kunskapsgapet. Vi har i studien använt oss av tvärsnitts-regressionsanalys för 30 länder i Asien där data insamlats för år 1990 - 2000. Vår beroende variabel i vår regression är genomsnittlig BNP per capita, vilket också definierar tillväxt. Vi har använt oss av två oberoende variabler som huvudvariabler, handelsvolym och ekonomiskt frihetsindex. Vår analys visar att majoriteten av variablerna i studien har ett positivt signifikant samband med ekonomisk tillväxt.

Nyckelord: Tillväxt, Handelsliberalism, Handel, BNP/capita, EFI, Direktinvesteringar

Abstract

The purpose of the thesis has been to investigate whether there is a link between trade liberalism and economic growth in the Asian countries. Previous research has pointed out that correlation exists between these variables, but there have also been other researchers who criticized such a relationship. We discovered that economic growth studies had previously been conducted where countries in Asia were included. This motivated us to carry out our study as our research hopefully helps to replenish existing knowledge gap. In the study, we have used cross-sectional regression analysis for 30 Asian countries where data were collected for 1990-2000. Our dependent variable in our regression is average GDP per capita, which also defines growth. We have used two independent variables as main variables, trade volume and economic freedom index. Our analysis shows that the majority of the variables in the study have a positive significant relation to economic growth.

Keywords: economic growth, trade liberalism, trade, GDP / capita, EFI, direct investment, import, export.

1. INLEDNING	<u>4</u>
1.1 Bakgrund	<u>6</u>
1.2 Problemformulering	<u>6</u>
1.3 Syfte	<u>6</u>
1.4 Metod	<u>6</u>
1.5 Avgränsning	<u>6</u>
1.6 Disposition	<u>7</u>
2.0 TIDIGARE STUDIER	<u>8</u>
3.0 TEORI	<u>11</u>
3.1 Handelsprotektionism	<u>11</u>
3.1.2 Tullar, kvoter och subventioner	<u>12</u>
3.2 Handelsliberalism	<u>13</u>
3.3 Handelsteori	<u>13</u>
3.4 Tillväxtteori	<u>14</u>
3.5 Frihandel och dess uppkomst	<u>16</u>
3.6 Argumentation för/mot frihandel	<u>16</u>
4. EMPIRI	<u>19</u>
4.1 Data	<u>19</u>
4.2 Regressionsmodell	<u>19</u>
4.3 Beskrivning av variablerna	<u>20</u>
4.4 Resultat	<u>23</u>
5.0 ANALYS	<u>26</u>
6.0 SLUTSATS	<u>29</u>
8.0 Källförteckning	<u>31</u>

1. INLEDNING

I det inledande kapitlet kommer läsaren få en förståelse för ämnet genom att läsa om bakgrunden till ämnesvalet. Sedan beskrivs problemformuleringen, frågeställningen och uppsatsens syfte. Kapitlet avslutas med att beskriva metodval samt vilka avgränsningar som kommer göras i studien.

1.1 Bakgrund

Idag lever vi i en tid där världsekonomin blivit alltmer globaliserad och utvecklingen har skett i en rask takt. Urata (2002) menar att denna utveckling varit möjlig tack vare att den internationella handeln- och de utländska direktinvesteringarna har ökat. Det har möjliggjort nyetableringar av företag samt en större handel mellan länder runtom i världen.

Det allmänna tull och handelsavtalet GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) infördes år 1947 efter att hela världen återhämtat sig från det andra världskriget. Avtalet medförde att det blev enklare att bedriva handel tack vare att industrier avreglerades där staten tidigare haft monopol. Teknologiska innovationer som exempelvis telefonen möjliggjorde nya kommunikationsmöjligheter mellan länder i världen. De teknologiska innovationerna gjorde det smidigare för företag att göra affärer med länder i övriga världen då ett telefonsamtal förenklade kommunikationsprocessen vid exempelvis avtalsbindning och förhandling. De utländska direktinvesteringarna uppgick år 1960 till ungefär 25% av hela världens samlade bruttonationalprodukt (BNP) och år 1999, steg siffran till totalt 52%. Ökningen i handeln uppstod tack vare avregleringen av marknaden (Urata, 2002).

Under efterkrigstiden inledde flertalet länder samarbeten med varandra. En gemensam nämnare för dessa länder var att de oftast var lokaliserade kring ett visst geografiskt område. Sammanslutningen gjorde det möjligt för medlemsländerna att fritt kunna byta varor och tjänster med varandra. I slutet av september 2001, fanns totalt 239 stycken regionala tull och handelsavtal runtom i världen. Många avtal upphörde att gälla vilket märktes år 2002, då antalet giltiga avtal hade minskat till 162 st (Urata, 2002). Dessa handelsavtal kom att utvecklas och bli grunden till dagens frihandelsavtal. Enligt Nationalencyklopedin (2017)

uppstår ett frihandelsavtal när ett handelsavtal sluts mellan flertalet länder, vilket gör marknaden helt fri från myndighetsingrepp. Definitionen av myndighetsingrepp är olika typer av handelshinder som exempelvis tullar, kvoter eller andra reglerande bestämmelser mot en eller flera marknader. Enligt Urata (2002) har flertalet länder de senaste tiden tecknat frihandelsavtal med varandra vilket gjort att de inte omfattas av handelsbegränsningar (Urata, 2002).

Det finns tidigare studier som har pekat på att frihandel är tillväxthämmande samtidigt som annan forskning talat för att frihandel stimulerar tillväxten. Svenskt näringsliv (2008) menar att frihandel berikar ett land genom att landet får bättre arbetstillfällen, effektiva företag och ett högt välstånd genom en ökad ekonomisk tillväxt. Segerström (2011) är en forskare som pekar på att tillväxten i flertalet länder i Asien under 1960-talet ökat avsevärt efter att länderna blivit mer handelsliberala. Det finns dock andra forskare (Seth, 2000; Drozd & Miškinis, 2011) som menar att frihandel kan leda till att tillväxten inom ett land minskar. Seth (2000) påpekar att industrier lokaliserade i länder som befinner sig i sin utvecklingsfas kan gynnas av handelsprotektionism då tillfälliga tullar, subventioner och kvantitativa restriktioner skyddar dessa mot utländsk konkurrens. Vidare menar Seth (2000) att frihandel bromsar tillväxten i u-länder då den inhemska industrin utkonkurreras. Drozd & Miškinis (2011) belyser andra nackdelar med frihandel som exempelvis ojämn ekonomisk utveckling i vissa av länderna som ingår frihandelsavtal.

I texten framgår tydligt att forskarnas resultat- och teorier skiljer sig från varandra. Vissa av forskarna talar om positiva effekter med frihandel medan andra forskare hävdar att frihandel kan ha en negativ effekt på ett lands ekonomiska tillväxt. Med denna bakgrund är det intressant att undersöka om ett samband finns mellan handelsliberalism och ekonomisk tillväxt. För att besvara vår frågeställning har vi beslutat oss för att göra en tvärsnittsanalys där studien omfattar 30 länder i Asien från årtal 1990-2000. Tvärsnittsanalysen utförs med hjälp av OLS (ordinary least squares) modellen i det statistiska dataprogrammet GRETL. Vi kommer undersöka om ett samband finns mellan handelsöppenhet och den ekonomiska tillväxten (genomsnittliga BNP/capita tillväxt).

1.2 Problemformulering

Har handelsliberala länder en högre tillväxt jämfört med protektionistiska länder?

Vi har valt att undersöka om det finns ett samband mellan ekonomisk öppenhet och ekonomisk tillväxt samt om ett samband finns mellan handel och ekonomisk tillväxt. Länders öppenhet och handel är besläktade men olika i hur de mäts. Handel mäts genom handelsvolym medan ekonomisk öppenhet mäts via ett ekonomiskt frihetsindex.

Frågeställning

Finns ett samband mellan handelsliberalism och ekonomisk tillväxt i de Asiatiska länderna?

1.3 Syfte

Syfte med uppsatsen är att undersöka om ett samband finns mellan handel, ekonomisk öppenhet och ekonomisk tillväxt.

1.4 Metod

I studien kommer en tvärsnittsanalys utföras där den beroende variabel är genomsnittlig BNP per capita. Data har insamlats från årtalen 1990-2000 där totalt 30 asiatiska länder ingår. Ett genomsnittsvärde av förändringen mellan åren kommer att räknas ut för samtliga variabler i studien. Vi har valt att inrikta oss på att analysera länder i Asien då vi uppmärksammat den kraftiga tillväxtökningen som skett över tiden. Då liknande studier tidigare inte genomförts hoppas vi att vår forskning fyller ut det kunskapsgap som existerar idag.

1.5 Avgränsning

Vi har valt att analysera länderna i Asien eftersom att vi uppmärksammat att det finns en representation av både handelsliberala samt handelsprotektionistiska länder. Vi hade från början av studien planerat att analysera 46 länder men uppmärksammade att data saknades för några av länderna i studien. En avgränsning gjordes därför i studien genom att endast analysera de länder som hade relevant data tillgänglig. Därmed exkluderade vi 16 länder vilket gjorde att antalet länder som analyserats blev totalt 30 stycken.

1.6 Disposition

Kapitel ett inleds med en bakgrund, problemformulering, syfte och metod vilket tydliggör vad studien kommer att behandla och undersöka. Vidare följer en presentation av tidigare studier i kapitel två. Detta för att klargöra vad tidigare forskare kommit fram till inom ämnet. Vidare inleds kapitel tre med att beskriva teorier, begrepp och modeller. I kapitel fyra redovisas den empiri som tillämpats och beskrivning görs av regressionsmodellen och variablerna i studien. Analys av resultatet görs i kapitel fem. Följaktligen sammanfattas och analyseras studiens resultat. Examensarbetet avslutas sedan med våra egna reflektioner.

2.0 TIDIGARE STUDIER

I kapitlet presenteras tidigare forskning inom ämnesområdet handelsliberalism, handel och ekonomisk tillväxt. Den tidigare forskningen är ett underlag men också ett nödvändigt verktyg för att kunna genomföra analysen av den insamlade empiriska datan i kapitel 5.

Inledningsvis vill vi uppmärksamma Romer (1990) som bedrev forskning om handelns påverkan av den ekonomiska tillväxten. Studien analyserade hur innovation, teknologisk utveckling och kunskap fördelas mellan olika länder när handelstillfällen uppstår. När marknaden växer och får fler aktörer skapas fler möjligheter för handel och produktutbudet ökar. Fler handelstillfällen leder till en högre konkurrens, vilket skapar en högre efterfrågan av insatsvaror som inte finns tillgängliga på den inhemska marknaden. Insatsvaror är varor som är nödvändiga vid produktion av nya produkter. Kunskap leder till nya innovationer och utveckling landet. Enligt Romer överförs denna kunskap när handel sker vilket främjar den ekonomiska tillväxten (Romer, 1990).

I en modern fattning studerar Sachs & Warner (1995) sambandet mellan ekonomisk tillväxt, handel och resursallokering. Studiens bas är en undersökning av exporten på 97 resursfattiga utvecklingsländer mellan år 1971-1989. Variabler som undersöks i studien är exempelvis handel och investeringar. Forskarna kommer fram till att utvecklingsländer generellt har högre ekonomisk tillväxttakt än industriländer eftersom att fler handelsutbyten sker mellan utvecklingsländer än hos industriländer. Resursintensiteten och tillväxten har ett starkt statistiskt signifikant samband mellan varandra. Då resursfattiga länder måste importera varor som är nödvändiga, resulterar det i en högre import samtidigt som länderna specialiserar sig på den inhemska marknaden. Det leder till en högre interaktionsnivå vilket medför en större inströmning av kunskap och teknologi i de mindre utvecklade länderna. Det i sin tur utvecklar landet vilket gör att den ekonomiska tillväxten ökar (Sachs & Warner, 1995).

Romer & Frankel (1999) gör i en gemensam studie en analys om sambandet mellan den ekonomiska tillväxten, handeln och ländernas geografiska position. Ländernas geografiska

position anses ha format länderna som de utvecklade särdrag från. De betyder att ett land utvecklar en specifik förmåga genom att exempelvis specialisera sig på att producera en viss vara. Resultatet visade att de länder som arealmässigt är mindre, har en högre ekonomisk tillväxt. Handels påverkan på den ekonomiska tillväxten kunde inte i studien förklaras på grund av en låg signifikansnivå. Det kan förklaras av att mindre länder har ett större handelsutbyte i form av import och export. Kortare transportsträckor gör det möjligt till snabbare utbyten på andra marknader. Resultatet visade att utbytet av varor och tjänster har en stark positiv effekt på den ekonomiska tillväxten. Orsaken till detta anses vara den ökade interaktionen mellan länder. Det ökade samspelet skapar en högre kunskapsnivå i form av utbyte av olika kunskaper mellan länder. Vilket i sin tur leder till innovationsutveckling och en högre efterfråga på ett större utbud av varor och tjänster.

Ekonomisk frihet är ett mått som beskriver hur handelsliberal en ekonomi är. Haan & Sturum (1999) utförde en studie som ämnar till att studera det ekonomiska frihetsindexet (EFI). I undersökningen jämför de skillnaderna mellan Fraser Institutets frihetsindex och The Heritage Foundations frihetsindex. Studien inkluderade 80 länder mellan år 1975-1990, för att undersöka om någon skillnad finns mellan institutens index. Resultatet i undersökningen visade att båda indexen visar på en stark signifikans när det kommer till att definiera ländernas ekonomiska frihet. Små skillnader noterades mellan de två indexen. I studien ställs även ekonomisk frihet i korrelation till ekonomisk tillväxt för att undersöka om ett samband finns mellan variablerna. Slutsatsen visade att den ekonomiska tillväxten påverkades positivt av att ett land är mer handelsliberalistiskt och att ekonomin i landet snabbare uppnår ett "steady-state".

En studie gjord av Lundström & Carlsson (2001) undersöker de olika variablerna inom EFI och hur indexet påverkar den ekonomiska tillväxttakten. Flera tester utfördes och i det första testet undersöktes om graden av EFI hade en signifikant påverkan på den ekonomiska tillväxten. Resultatet visade att ett signifikant positivt samband fanns mellan graden av EFI och den ekonomiska tillväxten. Den andra undersökningen gick ut på att bryta ner och studera de olika variablerna inom EFI. De testade varje enskild variabel i indexet för att undersöka om det fanns en påverkan på den ekonomiska tillväxten. För att minimera risken för multikollinearitet bröts variablerna ner till flera undervariabler. Resultatet visade att det

fanns variabler inom EFI som kunde ha en negativ påverkan på tillväxten, varav en av dessa var handel mellan olika länder. Undersökningen visade även en positiv signifikans mellan offentlig sektor, juridisk struktur och ekonomisk tillväxt. Den slutliga analysen pekade på att tillämpningen av måttet EFI kan vara missvisande, eftersom att variablerna i indexet kan uppvisa en avvikande påverkan på den ekonomiska tillväxten (Lundström & Carlsson, 2001).

Asiens länder har haft en hög tillväxt efter handelsliberaliseringen på 1960-talet. Segerström (2011) undersöker hur export och import påverkar den ekonomiska tillväxten. Han granskar Asiens så kallade tigerekonomier (Hongkong, Taiwan, Sydkorea, Singapore) genom att studera hur tullsatsen har påverkat företagen. I studien görs en jämförelse mellan Asiens tigerekonomier 1997 och USAs tillväxttakt under samma period. I resultatet framkom att en lägre tullsats gynnar företag då de erhåller högre vinster. De högre vinsterna gör att företagen istället kan investera överskottet i utveckling och innovation, vilket leder till en högre kunskapsnivå inom landet och en högre efterfrågan på insatsvaror på världsmarknaden (Segerström, 2011)

3.0 TEORI

Följande avsnitt behandlar teorier rörande tillväxt och ekonomisk öppenhet. Kapitlet inleds med att utförligt beskriva handelsprotektionistisk- och liberalistisk politik. Vidare diskuteras olika tillväxt- och handelsteorier samt frihandelns historia och uppkomst. Slutligen argumenteras för- och nackdelar med tillämpningen av frihandel.

3.1 Handelsprotektionism

Protektionistisk handelspolitik bygger på införandet av exempelvis importförbud, importkvoter, subventioner, tullar och så kallade icke-tariffära handelshinder. Syftet med att införa handelshinder är att inhemska industrier som är i en utvecklingsfas skyddas mot internationell konkurrens under en fast tidsperiod. Ett sådant handelsprotektionistiskt förfarande kallas för "the infant industry argument" (Krueger & Tuncer, 1982). Kortsiktigt kan företag tjäna på att införa handelshinder så att företagsägare och anställda i hotade branscher slipper genomföra dyra omställningar, då handelshindren skyddar mot utländsk konkurrens (Svenskt näringsliv, 2008). Långsiktigt brukar länder som bedriver en protektionistisk handelspolitik gå med förlust eftersom att den ekonomiska utvecklingen oftast försämras i det inhemska landet. Andra länder kan som en motreaktion införa identiska handelshinder gentemot det ursprungliga landet som införde handelsbarriären. I ett protektionistiskt land minskar konsumenternas valfrihet eftersom att utbudet av tillgängliga produkter på marknaden minskar, vilket samtidigt leder till att priserna på varor i landet stiger. Följaktligen får industrier som är beroende av att importera varor/tjänster ökade importkostnader i form av tullavgifter. Inflödet av idéer och kunskaper från andra länder minskar vilket hämmar tillväxten i landet (Svenskt näringsliv, 2008).

3.1.2 Tullar, kvoter och subventioner

Det finns två vanligt förekommande handelshinder, den ena är tullar och den andra är kvoter. När en tull införs i ett land innebär det att importörer får betala en fast eller en procentuell avgift baserad på varje vara som de importeras. Denna avgift betalas till staten i det inhemska landet. Importtullar leder till att företag hellre handlar på den inhemska marknaden istället för att importera, då det är dyrare. Importtullar kan skydda den inhemska marknaden mot en extern konkurrens, vilket gör att sysselsättningen i ett land kan bibehållas utan att utkonkurreras. En nackdel med tullar är att priser på varor i landet stiger vilket drabbar konsumenter som måste betala mer för varje vara de inhandlar (Svenskt Näringsliv, 2008).

En kvot uppstår när ett land begränsar den högsta tillåtna import- eller exportvolymen inom ett visst område. Inom EU är kvantitativa import- och exportrestriktioner avskaffade och förbjudna. En ökad efterfråga av en vara i ett land där en kvot finns orsakar högre priser, kvoter reglerar den utländska konkurrensen.

En subvention är oftast ett ekonomiskt stöd med syfte att reducera priset på en vara eller tjänst. Subventioner kan både vara dolda eller synliga. En synlig subvention är ett direkt bidrag från staten till en viss sektor eller verksamhet. Exempelvis är EU-bidraget som ges till bönder i Europa en synlig subvention. En dold subvention kan exempelvis innebära att företag inte behöver betala skatt eller kostnader som kan uppstå. Oftast brukar en subvention inte direkt framstå som ett handelshinder. Däremot kan det indirekt ge upphov till en sådan effekt eftersom subventioner i teorin anses leda till en störning av marknadsmekanismer. Vilket betyder att den handel som hade ägt rum utan subventioner elimineras. Effekten blir oftast att de inhemska producenterna får mer betalt samtidigt som den inhemska produktionen ökar (Seth, 2000).

3.2 Handelsliberalism

Adam Smith (1776) menade att välstånd uppstår när handel äger rum mellan länder som inte har några handelshinder gentemot varandra och alla länder kunde tjäna på bedriva handel med varandra. Han menade att varje land skulle tjäna på att specialisera sig på de varor som de effektivt kunde producera, vilka de sedan kunde byta med andra länder. Om Island exempelvis skulle vara bättre på att tillverka tyg och Spanien på att framställa vin, så borde Spanien exportera vin till Island och Island exportera tyger till Spanien. Syftet med exporten är att den ska finansiera landets import av varor och tjänster. Länder som har en hög produktivitet har ofta en stigande BNP. Ett land kan öka sin produktivitet genom att importera teknologi. Det leder till en högre effektivisering vilket ökar tillväxten. Ett land som har en utvecklad industri kan tjäna på att låta mer utvecklade länder göra direktinvesteringar i landet eftersom teknologi och kunskap då överförs vilket medför att produktiviteten i det mindre utvecklade landet ökar (Svenskt Näringsliv, 2008) Företag i länder som är öppna för handel är utsatta för utländsk konkurrens. Detta medför att företagen ständigt måste vara "på tårna" dvs. vara effektiva samt innovativa för att kunna överleva konkurrensen de utsätts för eftersom att de annars riskerar att utkonkurreras. Följaktligen leder konkurrensen till att fler varor och tjänster produceras. Vilket leder till att produktionskostnaderna blir lägre på grund av att företagen konkurrerar med varandra genom lägre priser på varor och tjänster (Svenskt Näringsliv, 2008).

3.3 Handelsteori

Den ekonomiska teorin kring komparativa fördelar utvecklades av ekonomen David Ricardo på 1800-talet. Komparativa fördelar beskriver differenser i alternativkostnaden. Alternativkostnaden är den eventuella intäkten eller vinsten ett företag går miste om när det väljer ett visst handlingsalternativ (Britannica, 2016). Ett land som har en komparativ fördel ska fokusera på de varor som de kan specialisera sig på att producera (Ekonomifakta, 2009). Ricardo menade att internationell handel gynnar alla länder, om länderna exporterar sina varor de har komparativa fördelar i. Ricardo menade att länder som har en specialiserad produktion kan utbyta sina varor med andra länder när ett överskott av den producerade varan uppstår vilket leder till ett ökat välstånd i form av ekonomisk tillväxt (Britannica, 2016).

Heckscher-Ohlin-teorin är en teori för internationell handel som framställdes av Eli f. Heckscher år 1919 och som vidareutvecklades av Bertil Ohlin. Teorin anses vara en alternativ- men också en kompletterande förklaring till David Ricardos teori om komparativa fördelar (Nationalencyklopedin, 2017). Heckscher-Ohlin modellen antar att alla länder har samma produktionsfunktion inom en specifik bransch. Skillnader i komparativa fördelar kommer från differensen i faktoröverflöd och faktorintensiteten hos olika varor. Hur mycket kapital eller arbete ett land har och hur de bildar faktorfördelar formar handeln. Enligt Heckscher-Ohlin-teorin exporterar kapitalintensiva länder kapitalintensiva varor, medan länder som är relativt arbetsintensiva exporterar arbetskrävande varor (Morrow, 2010). Livsmedelsproduktion kräver ganska mycket mark men någorlunda mindre arbetskraft jämfört med tillverkning av verkstadsprodukter. Detta gör att länder som är stora arealmässigt exporterar livsmedel medan länder med mindre areal oftast har en storskaligare arbetskraft vilket gör att de istället exporterar exempelvis maskiner (Nationalencyklopedin, 2017).

3.4 Tillväxtteori

Solow-modellen är en ekonomisk modell som utvecklades av nationalekonomen Robert Solow år 1956. Modellen beskriver hur ekonomisk tillväxt uppkommer genom teknologisk utveckling och kapitalackumulering över tid. En ökad kapitalackumulation och en utökad arbetskraft leder till en stigande ekonomisk tillväxt, men endast under en kort tid på grund av avtagande marginalavkastning. Om vi föreställer oss att en fabrik är en ekonomi med endast en anställd som väljer att tillsätta en extra arbetare, kommer detta leda till att produktionen ökar dramatiskt. Däremot skulle produktionsförändringarna vara av ringa karaktär om en extra arbetare tillsattes i en fabrik med flera tusen redan befintliga anställda. Vissa ekonomier har därför olika tillväxttakt vid olika tidsperioder. Ekonomierna i det ovannämnda exemplet växer i ojämn takt eftersom båda befinner sig på olika avstånd från sina jämviktslägen även kallat för "steady state". Enligt solow-modellen kommer en ekonomi med endast två arbetare röra sig snabbare mot sitt jämviktsläge och ha en högre tillväxttakt än den mer utvecklade ekonomin som har flera tusen anställda eftersom den förväntas ha en långsammare tillväxttakt tills den nått sitt jämviktsläge. Alla ekonomier antas enligt solow-modellen på sikt nå samma tillväxttakt då ekonomier med olika tillväxttakt kommer ikapp och konvergerar

mot varandra. Detta eftersom att varor och tjänster börjar produceras i en större skala samtidigt som produktionskostnaderna minskar. Vidare minskar de fasta kostnaderna eftersom de fördelas på ett större antal enheter vilket medför att företag kan dra nytta av så kallade skalfördelar. När jämviktsläget uppnåtts kan tillväxten i ekonomin endast öka genom att nya idéer uppkommer vilket innebär att innovationer i form av idéer och förbättringar tillförs i befintlig teknik (Jones, 2014).

Romer-modellen är en endogen tillväxtmodell, vilket innebär att den ekonomiska tillväxten främst påverkas av interna faktorer. De interna faktorerna är investeringar i humankapital, innovation och kunskap som vid vidareutveckling leder till en ökad ekonomisk tillväxt.

Varje land bestämmer hur mycket finansiellt stöd de är villiga att investera i forskning och utveckling eller utbildning som berikar landet med nya idéer. Enligt modellen är idéer icke rivaliserande och obegränsade i samhället. Produktionen i ett land effektiviseras därför genom att det berikas med nya innovativa idéer. Detta leder till en ökad marginalavkastning som är en avgörande faktor för den långsiktiga tillväxten i ekonomin (Romer, 1990). Humankapital mäts genom att mått tas på akademiska färdigheter och utbildningsnivå. När ett lands kunskapsstock i form av utbildning ökar, leder detta till att produktionen i landet blir effektivare. När detta sker ökar samtidigt tillväxten vilket leder till att BNP/per capita ökar. En annan faktor som ökar kunskapsstocken är när handel sker mellan länder. Då överförs kunskap mellan länderna vilket även kallas för "knowledge spillover" (Svenskt Näringsliv, 2008).

3.5 Frihandel och dess uppkomst

Under den stora depressionen sjönk BNP i USA med nästan en tredjedel mellan år 1929-1933 (Swartz, 1993). Detta på grund av att flertalet länder konkurrerade med varandra om att skydda den inhemska sysselsättningen genom införandet av handelshinder som exempelvis tullar och importkvoter. Efter andra världskrigets slut hoppades stormakterna på att förebygga krig och bibehålla fred genom att driva igenom frihandels-liknande avtal. På så sätt kom GATT till år 1947 (General Agreement on Tariffs and Trade, på svenska det allmänna tull och handelsavtalet). GATT:s syfte var att öka internationell handel genom minskade handelskvoter, tullavgifter och andra handelshinder. År 1957 bildades EG (Europeiska gemenskapen) som var en tullunion där medlemsländerna i Europa hade tullfrihet mellan varandra. Samma tullfrihet gällde i även i princip tredje land. Vissa europeiska länder som inte var med i EG anslöt sig till EFTA år 1959 (European Free Trade Association, på svenska; den Europeiska frihandelssammanslutningen). EFTAs syfte var identiskt med EG. År 1993 bildades den Europeiska Unionen (EU). I EU tilläts det för unionens 28 medlemsländer att bedriva fri handel med varor och tjänster utan några begränsningar. Dessutom tilläts fri rörlighet för kapital och arbetskraft (Wijkman, 2009). Vad som varit gemensamt mellan EG, EFTA och EU är att samtliga förbund implementerat frihandel. Enligt Svenskt Näringsliv (2008) är frihandel internationell handel som bedrivs mellan länder som är fria från statliga ingrepp som hindrar handel eller diskriminerar mellan det egna landet och andra länders produktion av varor eller tjänster. År 1995 bildades WHO (World Trade Organisation, på svenska Världshandelsorganisationen) vars främsta syfte då- och fortfarande idag är att administrera och övervaka olika internationella avtal rörande handelspolitiken och världshandeln. Vidare är WHO en församling där medlemsländer diskuterar exempelvis ytterligare liberalisering av handeln. En annan viktig uppgift WTO har är att lösa eventuella handelstvister mellan medlemsländerna. De uppgick år 2015 till totalt 164 medlemsländer som då motsvarade cirka 95% av den totala världshandeln (WTO, 2017).

3.6 Argumentation för/mot frihandel

Fördelar med frihandel:

Enligt IMF (2001) har inget land eller dess befolkning hittills uppnått ekonomisk tillväxt de senaste årtiondena utan att vara öppna för handel och tillgängliga för direktinvesteringar.

Handel har möjliggjort för konsumenter att köpa varor och tjänster även på platser där de inte kan framställas lokalt. Exempelvis har vi i Sverige möjlighet att köpa exotiska frukter som inte växer här tack vare frihandel. På motsvarande sätt blir det möjligt för företag att tillverka varor eller tjänster som kräver vissa råvaror som inte kan framställas lokalt (Svenskt Näringsliv, 2008). Frihandel leder även till att nya teknologiska innovationer och lösningar sprids via handelsvägarna samtidigt som tillväxten i landet ökar då företagen kan sälja sina produkter till en större marknad. En större tillgänglig marknad medför att företagen utsätts för en större konkurrens vilket tvingar företagen att sänka sina tillverkningskostnader och öka kvaliteten. Företagen måste därför sträva efter att göra sin vara eller tjänst speciell och lockande för konsumenten. Handel ger därmed konsumenten möjlighet att fritt välja mellan identiska produkter från flertalet olika företag lokaliserade i olika länder. Detta medför att företagen inte kan ta ut samma priser som de annars hade kunnat, om gränsen varit stängd och om konsumenterna bara hade haft möjlighet att köpa produkter i sitt egna land. Dessutom får konsumenterna en större valmöjlighet, vilket innebär att de får tillgång till produktvariationer som är mer anpassade till kundens speciella behov. Kombinationen av prispress och mer specialiserade produkter gynnar således kunderna, såväl konsumenterna som företagen. Vidare leder prispressen till att tillverkningskostnaden per enhet sjunker i takt med att produktionen ökar vilket leder till ett större utnyttjande av stordriftsfördelar. Förutsättningarna för att en storskalig produktion ska vara möjlig är att en marknad måste finnas att sälja varorna till. Företag som ingår frihandelsavtal får samtidigt möjlighet att bredda sin handel och nå nya kunder i andra delar av världen (Westerberg S. & Kinnman S., 2009)

Nackdelar med frihandel:

Enligt Seth (2000) kan frihandel leda till att inhemska industrier i utvecklingsländer konkurreras ut av större och mer utvecklade företag av andra mer utvecklade länder. Därför kan tillfälliga tullar, subventioner och kvantitativa restriktioner vara verkningsfulla och legitima medel för att skydda en sådan industri som befinner sig i en utvecklingsfas. Handelshindren anses vara av relevans fram tills industrierna klarar av att stå på egna ben. Ett annat argument mot frihandel kan vara att ett handelshinder kan användas som ett verktyg gentemot det land det ursprungliga landet skulle önska förhandla med. Exempelvis om land A

vill att land B skall öppna sina marknader för export från land A kan detta kanske lättare ske om land B i utbyte erbjuder sänkta tullar på sin egen export till land A. Därför skulle det vara negativt för land A att ensidigt begränsa sina handelshinder gentemot B (Seth, 2000). En högre konkurrensnivå på hemmamarknaden ger effektivitetsvinster och sänker priserna, men konkurrensutsatta företag kan dock tvingas krympa ner verksamheten eller i värsta fall gå i konkurs vilket leder till förlust av arbetstillfällen. Det är även svårare för små inhemska företag att utveckla stordriftsfördelar när de konkurrerar med stora utländska investerare. Vidare kan ett inhemskt företag som är hotat av utländsk konkurrens tvingas möta den utländska konkurrensen genom att inleda ett priskrig. Detta kan medföra att det inhemska företaget medvetet säljer varor med förlust för att konkurrera ut det större företaget (Drozd & Miškinis, 2011).

4. EMPIRI

I detta kapitel redovisas regressionsmodellen, beskrivning av variabler, antagandet om förväntade värden samt tolkning av de resultat vår regression har uppvisat.

4.1 Data

Vi har valt att undersöka den ekonomiska tillväxten från 30 länder i Asien där empirisk data insamlats och undersökts mellan år 1990-2000. De länder som analyserats i vår studie är: Förenade Arabemiraten, Armenien, Bangladesh, Bahrain, Brunei Darussalam, Kina, Indonesien, Indien, Iran, Israel, Jordanien, Japan, Kirgizistan, Korea, Kuwait, Demokratiska folkrepubliken Laos, Sri Lanka, Mongoliet, Malaysia, Nepal, Pakistan, Filippinerna, Ryssland, Saudiarabien, Singapore, Syrien, Thailand, Turkiet, Vietnam och Yemen (Landguiden, 2017). Vi har insamlat data från olika databanker som exempelvis: Barro-Lee, Worldbank och Frasierinstitutet.

4.2 Regressionsmodell

Vi har gjort en tvärsnittsanalys för att besvara vår frågeställning och det statistiska programmet GretL har använts för att utföra en OLS (ordinary least squares) test. Vår regressionsmodell är baserad på variabler som använts i tidigare forskning, vilka redovisas i tabell 4.2. Vi har skapat tre modeller som vi kommer att analysera och modellerna redovisas i tabell 4.6. Vi använder oss av genomsnittsvärden på samtliga variabler, vilket betyder att vi anger förändringen för variablerna mellan år 1990-2000 (Jones, 2014). Ekvation för förändring mellan t år av variabler Y: $G = (Y_t/Y_0)^{1/t-1}$

Därefter har vi transformerat de variabler som uppvisar ett negativt värde. Detta för att vi vill kunna semilogaritmera de oberoende variablerna. Vilket gör att variablerna kan tolkas som elasticiteter, det vill säga om X ökar med en procent kommer Y öka med förändringen i β_1 procent. De logaritmerade mätvärdena anges i procent (Studenmund, 2017). Y-axeln

beskriver varje enskilt lands genomsnittliga tillväxt och X-axeln beskriver studiens oberoende variabler. En tvärsnittsstudie innebär att data insamlas från mer än ett fall vid en viss tidpunkt i syfte att komma fram till en uppsättning kvantitativa eller kvantifierbara data med kopplingar till två eller fler variabler. Dessa variabler granskas sedan för att upptäcka olika sambandsmönster samt variationer (Bryman, 2011). Vår regressionsekvation är uppställd enligt OLS grundformel för att analysera koefficienter. Grundformelns original uttryck är följande: $Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \epsilon_i$ (Studenmund, 2017).

Studiens regressionsekvation ser ut som följande:

$$Y = \beta_0 + \beta[\text{LNbnp}] + \beta[\text{Handel}] + \beta[\text{EFI}] + \beta[\text{Population}] + \beta[\text{direktinvestering}] + \beta[\text{Utbildning}] + \beta[\text{Dummy rikt}] + \epsilon$$

Tabell 4.2

Y	- Genomsnittlig tillväxt
β_0	- Estimat
$\beta[\text{LNbnp}]$	- Genomsnittlig initial BNP
$\beta[\text{Handel}]$	- Genomsnittlig handel
$\beta[\text{EFI}]$	- Genomsnittlig EFI
$\beta[\text{Population}]$	- Genomsnittlig population
$\beta[\text{direktinvestering}]$	- Genomsnittlig direktinvestering
$\beta[\text{Utbildning}]$	- Genomsnittlig utbildning
$\beta[\text{Dummy rikt}]$	- Dummyvariabel, 1 om rikt land, 0 om fattigt land
ϵ	- Error term

4.3 Beskrivning av variablerna

Beroende variabel

BNP - Tillväxt

Den beroende variabeln i regressionen är genomsnittlig BNP per capita. Den procentuella förändringen av BNP per capita mellan år 1990-2000 representerar den ekonomiska tillväxttakten för respektive land i studien.

Oberoende variabler

Handel

Handel är andelen varor och tjänster som exporteras minus andelen varor och tjänster som importerats dividerat med BNP. Tidigare studier såsom Frankel och Romer (1999) har använt sig av variabeln handel för att se sambandet mellan handeln och ekonomisk tillväxt. Studierna har pekat på att det finns ett positivt samband mellan handel och ekonomisk tillväxt. Variabeln visar en genomsnittlig förändring mellan åren 1990-2000 och mäts i procent.

Ekonomiskt Frihetsindex (EFI)

EFI är ett index som delar in länder efter deras rankingsgrad av öppenhet och länderna rankas efter en skala mellan 0-10. Om ett land rankas till 10 anger indexet att landet är extremt handelsliberalt medan 0 innebär att landet är helt slutet för handel med omvärlden. Följaktligen anses länder med en hög EFI ranking ha en positiv påverkan på den ekonomiska tillväxten (Gwartney & Lawson, 2008). Variabeln i vår regression visar en genomsnittlig förändring i variabeln mellan åren 1990-2000 och mäts i procent.

Direktinvesteringar:

Utländska direktinvesteringar är andelen utländskt kapital som använts vid nyetablering eller köp av företag i ett land (Urata, 2002). Direktinvesteringar anses ha en positiv inverkan på ett lands tillväxt. Utländska direktinvesteringar i ett land mäts antingen genom att beräkna ett kapitalflöde under ett år eller som summan av alla hittills gjorda investeringar, dvs kapitalstocken (Ekonomifakta, 2015). Variabeln i vår regression är ett genomsnitt och mäts i procent.

Utbildning

Information om utbildningsnivå i de asiatiska länderna har insamlats från Barro-Lee's (2017) databank. Antalet personer som är grundskole-, gymnasie- eller universitetsutbildade

specificeras i databanken. Ett genomsnitt beräknas genom att ta antalet utbildade individer dividerat med den totala populationen i skolmogen ålder. Måttet anges i procent och visar hur förändringen av antalet utbildade personer ser ut i respektive land. Enligt Romer-modellen påverkas den ekonomiska tillväxten främst av interna faktorer som exempelvis investeringar i humankapital, innovationer och kunskap. De interna faktorerna leder till att nya idéer vilket medför en ökad ekonomisk tillväxt genom att produktiviteten effektiviseras (Romer, 1990)

Initialt BNP/capita

Variabeln visar alla länders initiala BNP per capita med start från år 1990 där variabeln beskriver förhållandet i BNP per capita på lång sikt. Variabeln är logaritmerad och beskriver ett antagandet om hur BNP skulle kunna ha sett ut om 10 år. Det är en jämförande variabel och antas ha en negativ påverkan på tillväxten. Detta på grund av att tillväxten inte är linjär eftersom tillväxttakten antas avta med tiden. Enligt Solow modellen konvergerar alla länders ekonomier på längre sikt mot varandra, vilket innebär att tillväxttakten på längre sikt antas vara identisk för samtliga länder (Jones, 2014).

Population

Variabeln mäter den genomsnittliga befolkningstillväxten i procent mellan år 1990-2000. Variabeln undersöker om ett samband finns mellan populationstillväxt och ekonomisk tillväxt. Befolkningstillväxten är en kontrollvariabel som anses ha en negativ påverkan på ekonomisk tillväxt. Enligt Cincotta & Engelman (1997) kostar varje nyfött barn staten en viss mängd pengar. Det kostsamma är att erbjuda hälsovård och utbildning för barnet. När antalet barn som föds i ett land ökar blir det dyrare för staten och mindre intäkter inkommer i form av skatt då större delen av befolkningen inte har uppnått arbetsduglig ålder. Detta medför att staten går i förlust då statliga utgifter ökar vilket minskar den ekonomiska tillväxten.

Dummyvariabel Rika

För att vi ska kunna tyda skillnaden mellan ett rikt eller ett fattigt land har vi inkluderat en dummyvariabel där 1 står för rika länder och 0 för fattiga länder i vår regressionsmodell. Sachs & Warner (1995) studerar länder som är resursfattiga och resursrika. De indikerar på att det finns ett samband mellan ett resursfattigt land och den ekonomiska tillväxten. (Sachs

& Warner, 1995). Dummy variabeln representerar denna ojämna fördelning av resurser med uppdrag för att granska om ett samband finns.

4.4 Resultat

Förväntat resultat

Tabell 1

Variabel	Förväntat resultat	Källa
Tillväxt	Beroende	Worldbank
Initialt BNP	-	Worldbank
EFI	+	Frasier Institute
Handel	+	Worldbank
Direktinvestering	+	Worldbank
Utbildning	+	Barro- Lee
Population	-	Worldbank
Dummy rika	-	Worldbank

Tabell 1 beskriver hur utfallet förväntas bli i regressionen hos respektive variabel. I tabellen anges namn på respektive variabel, det förväntade resultatet. Positiv utfall anges med ett plus (+) och ett negativt utfall anges med ett minus (-).

Deskriptiv data

Tabell 2

	Mean	Median	Minimum	Maximum
Tillväxt	0.02819	0.030894	-0.078995	0.14466
EFI	-0,59125	-0,56227	-1,51410	-0,16252
Handel	0,28502	0,28407	-1.5941e-005	0,51818
Population	1,46150	1,53920	-2.8831e-005	2,10250
Direktinvesteringar	0,40609	0,36875	0,00128	0,86258
Utbildning	0,01175	0,01092	0,00000	0,02530
Initialt BNP	7,36730	7,09430	4,58530	10,24000
DUMMYRIK	0,53333	1,00000	0,00000	1,00000

En sammanställning av den deskriptiva datan återfinns i tabell 2.

Korrelationsmatris

Tabell 3

	Tillväxt	EFI	Handel	Population	Direktiv.	Utbildning	initialt BNP	DUMMYRIK
Tillväxt	1.0000	-0.3265	-0.1375	0.2104	-0.0082	0.1562	-0.0592	0.1686
EFI		1.0000	0.1111	0.0220	0.0180	-0.0459	0.2176	0.0806
Handel			1.0000	0.3950	-0.3586	0.3818	0.1901	0.2169
Population				1.0000	-0.0578	0.6227	0.1187	0.1112
Direktiv.					1.0000	-0.0377	0.0813	0.1312
Utbildning						1.0000	0.1679	0.2851
Initialt BNP							1.0000	0.7888
DUMMYRIK								1.0000

Matrisen beskriver korrelationen mellan de olika variablerna vi har inkluderat i studien. För att testa om multikollinearitet förekommer bland vår data har vi testat korrelationen mellan samtliga variabler. I tabell 3 beskrivs hur de olika variablerna korrelerar med varandra. Vi kan se en avvikande hög korrelation mellan direktinvesteringar och initialt BNP. Detta kan förklaras genom att direktinvesteringar antas ha en positiv effekt på tillväxten och därav är korrelationen hög. Övriga variabler är inte speciellt högt korrelerade med varandra vilket antyder att det inte förekommer något signifikant multikollinearitetsproblem.

Regressionsresultat

Tabell 4

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
const	-0.0829195***	-0.0843594***	-0.0836066***
Initialt BNP	-0.000275415	-0.000305386	-0.000250403
EFI	-0.00188337	-0.00194478	-0.00169232
Handel	0.00515564	0.00814515**	0.0104654**
Population		0.00264575	-0.00208509**
Direktiv.		-0.0405436	0.00297045*
Utbildning			0.0386412
DUMMYRIK			-0.00027956
R-square	0.998992	0.999091	0.999251
Adjusted R-square	0.998830	0.998854	0.998966

*** signifikansnivå 1%

** signifikansnivå 5%

* signifikansnivå 10%

Modell 1

I modellen testas våra huvudvariabler EFI och handel som sätts i relation till den beroende variabeln tillväxt. Modellen visar ett högt adjusted R-square värde, vilket indikerar på att vårt resultat ligger nära regressionslinjen och har ett högt linjärt samband.

Modell 2

För att kontrollera resultatet och utöka undersökningen har vi lagt till variablerna direktinvestering och utbildning. Modellen visar ett högt adjusted R-square värde, vilket indikerar på att vi ligger nära regressionslinjen och innehar ett högt linjärt samband.

Modell 3

I modellen testas samtliga variabler för att få ett mer rättvist resultat. Modellen visar på ett högt adjusted R-square värde, vilket indikerar på att vi ligger nära regressionslinjen och har ett högt linjärt samband.

5.0 ANALYS

Förklaringsgrad

Alla tre modellerna uppvisar ett högt justerat R2 värde, vilket innebär att vi befinner oss nära medelvärdet och att vi har ett starkt linjärt samband. Det betyder att de uppmätta värdena kan beskriva sambandet mellan den beroende variabeln och de oberoende variablerna i modellerna.

Tabell 5

Variabel	Förväntat resultat	Resultat
	Beroende	Beroende
Tillväxt		
Initialt BNP	-	-
EFI	+	-
Handel	+	+
Direktinvesteringar	+	+
Utbildning	+	+
Population	-	-
Dummy rika	-	-

*Tabell 5.1 visar hur utfallet i vår studie faktiskt blev i jämförelse med vårt förväntade resultat.

Handel

Handel hade ett positivt värde i alla våra modeller. I modell två och tre uppvisas en signifikansnivå på 5%. Resultatet överensstämmer med våra förväntningar vilket innebär att handel har en påverkan på tillväxten.

EFI

Det ekonomiska frihetsindexet uppvisar en negativt koefficient men det visar dock inte på en stark signifikansnivå. Det betyder att vi inte kan dra slutsatser med statistisk grund att EFI har en påverkan på tillväxten. Frihetsindexet överensstämmer inte med vårt förväntade antagande och fick ett negativt utfall i vår studie. Något som skulle kunna förklara vårt negativa resultat skulle kunna vara att vissa länder i Asien eventuellt vill skydda sin inhemska marknad. Det kan förklaras genom att vissa variabler inom indexet kan påverka den ekonomiska tillväxten negativt. Lundström och Carlsson undersöker de olika parametrarna och drar en slutsats om

att EFI är ett mått som kan vara missvisande. Detta på grund av att de funnit variabler i EFI som påverkat den ekonomiska tillväxten negativt (Lundström och Carlsson, 2001). Drozd & Miškinis (2011) belyser andra nackdelar med frihandelsavtal som exempelvis ojämna ekonomisk utveckling, ökad arbetslöshet och svårigheter för mindre företag att utveckla stordriftsfördelar.

Direktinvesteringar

Utländska direktinvesteringar hade ett positivt värde med en signifikansnivå på 10% i modell 3. Det innebär att vi i modell 3 kan säga att direktinvesteringar har en statistisk signifikant påverkan på tillväxten. Vidare kan detta förklaras av att mer utvecklade länder gjort investeringar i de asiatiska länderna. Detta har medfört att teknologi och kunskap överförs till de asiatiska länderna vilket lett till att produktiviteten i de ökat (Svenskt Näringsliv, 2008).

Utbildning

Utbildning hade en positiv signifikans däremot gav det inte en stark signifikans och vi kan därför inte med statistisk säkerhet bekräfta att utbildning har en påverkan på den ekonomiska tillväxten. Enligt Romer-modellen leder en investering i humankapital till en ökad ekonomisk tillväxt (Romer, 1990).

Population

Befolkningstillväxten gav ett starkt negativt värde med en signifikansnivå på 5%. Vilket betyder att vi med statistisk säkerhet kan säga att en befolkningstillväxt har en negativ påverkan på den ekonomiska tillväxten. Resultatet överensstämde med det förväntade värdet och stöds av Cincotta & Engelman (1997). Forskarna talar för att en befolkningsökning är kostsam för ett land då utgifter som exempelvis hälsovård och utbildning ökar medan andelen arbetsför befolkning minskar.

Initialt BNP

Variabeln initialt BNP per capita visar i våra tre modeller ett negativt värde, vilket överensstämmer med det utfall vi förutspådde och vad som sagts i tidigare studier om variabeln. Det kan förklaras av Solow modellen som beskriver att en avtagande tillväxt

uppkomma på längre sikt då tillväxttakten minskar tack vare övergångsdynamiken (Jones, 2014).

Dummy variabel Rika

Dummy variabeln visar ett negativt värde, vilket vi förväntade. Det är inte en stark signifikansnivå vilket betyder att vi inte kan med statistisk säkerhet bekräfta att dummy variabeln har en påverkan på tillväxten. Det kan förklaras genom att rikare länder anta ha en lägre tillväxttakt än utvecklingsländer dvs, fattiga länder. Resursrika länder antas ha ett mindre utbyte med världsmarknaden vilken kan göra att de inte utsätts för lika hård konkurrens. Det kan också tänkas att rika länder som har mycket tillgångar inom landet inte interagerar på marknaden, det leder till att kunskapsutbyte och utveckling inte främjas från andra länder (Sachs & Warner, 1995).

6.0 SLUTSATS

Avsikten med att skriva denna uppsats har varit att undersöka om det ett samband funnits mellan handelsliberalism och ekonomisk tillväxt. Vår studie har pekat på att ett positivt signifikant samband funnits mellan vissa variabler som karakteriserar handelsliberalism och ekonomisk tillväxt. En av våra huvudvariabler som var handel, uppvisade att ett starkt statistiskt samband fanns mellan handel och den ekonomiska tillväxten bland de Asiatiska länderna. Det kan bero på att kunskapsnivån ökat bland de asiatiska länderna då fler influenser från andra länder påverkat utvecklingen av teknologi och innovation. Konkurrensen från de andra länderna har medfört att de asiatiska länderna är tvungna att hänga med i utvecklingen för att kunna behålla sin marknadsposition (Romer & Frankel, 1995). Utbildningsvariabeln påvisar även den ett positivt resultat vilket däremot inte var lika signifikant starkt som handel. Vi kan anta att utbildning har en positiv inverkan på den ekonomiska tillväxten, dock kan inte det bekräftas med statistisk sannolikhet i våra modeller. Kritik kan dock riktas mot handelsvariabeln då det inte tar hänsyn till alla faktorer inom begreppet (Romer & Frankel, 1999).

Vår andra huvudvariabel, EFI, uppvisar ett negativt resultat. Resultatet är dock inte signifikant starkt vilket betyder att vi inte med statistisk säkerhet kan bekräfta att en negativ korrelation finns mellan EFI och den ekonomiska tillväxten. Det som kan förklara att vi fått ett negativt utfall i vår studie är att EFI kan vara missvisande. Forskarna Lundström & Carlsson (2001) undersöker i sin studie de underliggande variablerna i indexet EFI. Deras forskningsresultat har pekat på att EFI undervariabler uppvisat både negativa och positiva samband med tillväxten. Därför har forskarna dragit slutsatsen att EFI som mått på ekonomisk handelsfrihet kan vara missvisande eftersom att EFI kan ha en negativ korrelation med den ekonomiska tillväxten. Seth (2000) menar att frihandel bromsar tillväxten i utvecklingsländer då den inhemska industrin utkonkurreras. Det kan också vara en förklaring till att vi har fått ett negativt koefficient på EFI.

Större delen av resultatet i vår studie antyder att ett positivt samband finns mellan handelsliberalism och den ekonomiska tillväxten. Vi anser att vår frågeställning har blivit besvarad. Våra empiriska resultat tyder på att de variabler som anses vara handelsliberala inte alltid kan påvisa ett samband med den ekonomiska tillväxten. Det kan finnas en logisk förklaring till detta genom att världsmarknaden kan tolkas som en komplex handelplattform. Det kan därför vara svårt att fånga alla variabler som kan tänkas ha en effekt på den ekonomiska tillväxten.

AVSLUTANDE REFLEKTIONER

Det har varit intressant att fördjupa oss i att undersöka sambandet mellan handelsliberalism och ekonomisk tillväxt i de Asiatiska länderna. På grund av att vår tid var begränsad vid utförandet av studien var vi tvungna att avgränsa oss i val av variabler samt antal länder som skulle undersökas. Därför skulle fler variabler och länder eventuellt göra att studien skulle bli mer fyllig. Det som vi anser har varit mest givande är att få se hur olika variabler kan påverka varandra i olika stor omfattning. Dock kan vi nu i efterhand se att våra modeller behöver arbetas med mer och fler variabler borde tas in för att förbättra den linjära kopplingen. Detta skulle leda till att en fördjupad förståelse uppnås för vad som faktiskt påverkar den ekonomiska tillväxten. Hade vi haft mer tid till att utföra studien hade vi bland annat brutit ner EFI undervariablerna samt inkluderat fler länder och dummyvariabler.

8.0 Källförteckning

Artiklar:

Carlsson, F. & Lundström S. (2001) "*Economic Freedom and Growth: Decomposing the Effects*" Working Paper in Economics no. 33

Cincotta R. & Engelman R., (1997) "*Economics and rapid change – The influence of population growth*", POPULATION ACTION INTERNATIONAL OCTOBER, s. 1-10

De Haan J., & Sturm J. (1999) "*On the relationship between economic freedom and economic growth*" European Journal of Political Economy Vol. 16 2000, S.215–241

Drozd J. & Miškinis A. (2011), "*Benefits and threats of free trade*", Wrocław university of economics, s 1-48

Gwartney, J. & Lawson, R. (2008) "*Economic freedom of the world: Annual report 2008*" s. 1-204 (Hämtad 2017-05-08)

Krueger A. & Tuncer B., (1982), "The American Economic Review", Vol. 72, No. 5 (Dec., 1982), pp. 1142-1152, (hämtad 2017-04-15)

Morrow P., (2010) "*Ricardian-Heckscher-Ohlin comparative advantage: Theory and evidence*", Journal of international economics, s. 137-151

Paul M. Romer , "*Endogenous Technological Change*," *Journal of Political Economy* 98, no. 5, Part 2 (Oct., 1990): S71-S102. (hämtad 2017-04-18)

Romer, D & Frankel, J.A. (1999), "*Does Trade Cause Growth?*", *The American Economic Review*, Vol. 89, Nr. 3, s. 379-399

Sachs & Warner (1995), “*Natural resource abundance and economic growth*”, Journal of Development Economics, vol. 55, sid 43-76.

Seth, T. (2000), “*Om rättens betydelse i den internationella handelspolitiken*”, Norstedts Tryckeri AB, Stockholm 2000, (Hämtad 2017-04-19)

Swartz, O. (1993), “*Finansiella kriser och depressioner*”, Ekonomisk debatt 1993, årg 21, nr 8, s.707-717

Urata, S. (2002) “*Globalization and the Growth in Free Trade Agreements*”, Asia-Pacific Review, Vol. 9, No. 1, s.20-32, (hämtad 2017-04-10)

Westerberg S. & Kinnman S., (2009) ”*Kommerskollegium*”, Första tryckningen,. ISBN: 978-91-978154-3-7, s.1-38

Böcker

Bryman A. & Bell, E. (2011) “*Företagsekonomiska forskningsmetoder*” Upplaga 2, Oxford University Press, (hämtad 2017-04-06)

Jones, C. (2014), “*Macroeconomics*”, Third Edition, Stanford University, Graduate School of Business, (hämtad 2017-04-18)

Smith, A. (1776), ”*An inquiry into the nature and causes of the wealth of nations*”, (hämtad 2017-04-15)

Studenmund A. H. (2017) “*A practical guide to using econometrics*”, Seventh edition, Pearson Education Limited

Wijkman, P. (2009), “*Frihandel för fred: exemplet Balkan*”, Studieförbundet Näringsliv och samhälle, (Hämtad 2017-04-19)

Webbsidor:

Barro-Lee (2017) Education attainment by 5-year age group (Total population), (hämtad 2017-05-09) <http://www.barrolee.com/>

Britannica Academic, Encyclopædia Britannica, "Comparative advantage", (2016) academic.eb.com/levels/collegiate/article/comparative-advantage/25009 (2017-05-11)

Economic Freedom of the World Index, (Hämtat 2017-05-09) <http://efwdata.com/grid/WxRvYnU#/Export?ts=1494318352898>

Ekonomifakta (2015), Direktinvesteringar, (<http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Frihandel/direktinvesteringar/>) (Hämtad 2017-05-08)

Ekonomifakta (2009), Komparativa fördelar <http://www.ekonomifakta.se/Ordlista/Komparativa-fordelar/> (Hämtad 2017-05-11)

IMF (2001), "Global trade liberalization and the developing countries", (<http://www.imf.org/external/np/exr/ib/2001/110801.htm>), (Hämtad 2017-04-19)

Investopedia (2017), (<http://www.investopedia.com/ask/answers/061515/>), (Hämtad 2017-05-18)

Landguiden, (2017) http://www.landguiden.se/sok.aspx?a_infotype=Land+eller+omr%C3%A5de&q=asien&b_continent=Asien#ID0ECA (hämtat 2017-04-14)

Nationalencyklopedin, handelsbalans. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/handelsbalans> (hämtad 2017-05-18)

Nationalencyklopedin, Heckscher–Ohlin-teorin.

(<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/heckscher-ohlin-teorin>),

(hämtad 2017-05-14)

Nationalencyklopedin, frihandel. (<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/frihandel>)

(hämtad 2017-04-25)

Svenskt näringsliv (2008), “*Frihandel – en öppnare värld*”,

(https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/frihandel/uppslaget-frihandel__570416.html),

(hämtad 2017-04-15)

WTO (2017), “The world trade organization”,

(https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/org6_e.htm),

(hämtad 2017-04-19)

Världsbanken (2017), GDP per capita (current US\$) hämtad 2017-05-09

<http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?locations=Z4-8S-Z7>

Världsbanken (2017), Trade (% of GDP). hämtad 2017-05-09

<http://data.worldbank.org/indicator/NE.TRD.GNFS.ZS>

Världsbanken (2017), GDP growth (annual %) (hämtad 2017-05-09)

<http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?locations=Z4-8S-Z7>

Världsbanken (2017), Foreign direct investment, net inflows (% of GDP), (hämtad 2017-05-09)

<http://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.WD.GD.ZS?locations=Z4-8S-Z7>

Världsbanken (2017), Exports of goods and services (% of GDP), (hämtad 2017-05-09)

<http://data.worldbank.org/indicator/NE.EXP.GNFS.ZS?locations=Z4-8S-Z7>

Världsbanken (2017), Tax revenue (% of GDP), (hämtad 2017-05-09)

<http://data.worldbank.org/indicator/GC.TAX.TOTL.GD.ZS?locations=Z4-8S-Z7>

BILAGOR

Observationer

Observation	Land	Observation.	Land.
1	United Arab Emirates	16	Lao PDR
2	Armenia	17	Sri Lanka
3	Bangladesh	18	Mongolia
4	Bahrain	19	Malaysia
5	Brunei Darussalam	20	Nepal
6	China	21	Pakistan
7	Indonesia	22	Philippines
8	India	23	Russian Federation
9	Iran, Islamic Rep.	24	Saudi Arabia
10	Israel	25	Singapore
11	Jordan	26	Syrian Republic Arab Republic
12	Japan	27	Thailand
13	Kyrgyz Republic	28	Turkey
14	Korea, Rep.	29	Vietnam
15	Kuwait	30	Yemen, Rep.

Datainsamling

Obs.	BNP 1990	LN(BNP)	BNP 2000	Tillv. TRAN	Stillv. EFI	Handel	TRANShandel	Pop	TRANSpop	DI	TRANSdi	UTB.	transUTB.	DUM.RIKA	
1	27989,30	10,24	34207,54	0,02	1,10	0,52	0,16	1,40	5,77	8,19	-0,03	1,35	0,02	1,03	1,00
2	636,68	6,46	621,42	0,00	1,08	0,47	-0,25	1,00	-1,41	1,00	0,55	1,93	0,00	1,00	0,00
3	298,14	5,70	406,53	0,03	1,11	0,48	0,04	1,29	2,39	4,80	0,05	1,43	0,01	1,01	0,00
4	8528,76	9,05	13590,52	0,04	1,12	0,43	0,02	1,26	3,26	5,68	0,83	2,21	0,01	1,01	1,00
5	13701,90	9,53	18154,83	0,03	1,10	0,85	0,07	1,32	2,80	5,22	0,32	1,70	0,01	1,01	1,00
6	317,89	5,76	959,37	0,11	1,18	0,66	-0,01	1,23	1,21	3,62	0,25	1,63	0,01	1,01	1,00
7	585,00	6,37	780,09	0,03	1,11	0,70	0,16	1,40	1,71	4,13	-0,38	1,00	0,01	1,02	0,00
8	375,15	5,93	452,41	0,02	1,10	0,39	0,01	1,25	2,11	4,53	0,07	1,45	0,01	1,01	0,00
9	2222,09	7,71	1664,26	-0,03	1,05	0,55	0,16	1,40	1,85	4,26	0,05	1,43	0,02	1,03	1,00
10	11264,02	9,33	21052,10	0,06	1,14	0,61	0,12	1,36	3,31	5,72	0,58	1,96	0,01	1,01	1,00
11	1238,67	7,12	1774,09	0,03	1,11	0,59	0,04	1,29	3,96	6,37	0,99	2,37	0,02	1,02	1,00
12	25123,63	10,13	38532,04	0,04	1,12	0,53	0,01	1,25	0,30	2,71	0,02	1,40	0,00	1,01	1,00
13	608,95	6,41	279,62	-0,07	1,01	0,63	0,23	1,47	1,29	3,70	-0,02	1,36	0,01	1,01	0,00
14	6642,45	8,80	11947,58	0,05	1,13	0,72	0,00	1,24	1,02	3,43	0,18	1,56	0,01	1,01	1,00
15	8950,60	9,10	19545,19	0,07	1,15	0,74	0,43	1,68	1,43	3,84	0,00	1,38	0,01	1,01	1,00
16	203,76	5,32	324,02	0,04	1,12	0,61	-0,02	1,23	2,58	4,99	0,13	1,51	0,01	1,01	0,00
17	470,34	6,15	875,41	0,06	1,14	0,54	-0,04	1,20	1,02	3,44	0,05	1,43	0,01	1,01	0,00
18	1172,44	7,07	474,21	-0,08	1,00	0,69	0,12	1,36	1,13	3,54	0,47	1,85	0,01	1,01	0,00
19	2417,44	7,79	4004,56	0,05	1,13	0,49	0,22	1,47	2,80	5,21	-0,13	1,25	0,01	1,01	1,00
20	193,56	5,27	231,43	0,02	1,10	0,62	0,04	1,28	2,61	5,02	-0,02	1,36	0,01	1,01	0,00
21	371,82	5,92	534,92	0,03	1,11	0,66	0,11	1,36	2,80	5,21	-0,02	1,36	0,01	1,01	0,00
22	715,31	6,57	1039,70	0,03	1,11	0,66	0,06	1,30	2,55	4,96	0,06	1,44	0,01	1,01	0,00
23	3485,11	8,16	1771,59	-0,06	1,02	0,58	0,24	1,49	-0,08	2,34	0,10	1,48	0,00	1,01	1,00
24	7137,39	8,87	8808,88	0,02	1,10	0,42	0,11	1,35	3,02	5,44	-0,26	1,12	0,01	1,01	1,00
25	11864,28	9,38	23792,61	0,07	1,14	0,49	0,02	1,27	3,18	5,59	0,08	1,46	0,01	1,01	1,00
26	988,52	6,90	1181,72	0,02	1,10	0,73	0,09	1,34	3,02	5,43	0,11	1,49	0,01	1,02	0,00
27	1508,29	7,32	2016,04	0,03	1,11	0,46	0,22	1,46	1,16	3,57	-0,02	1,36	0,01	1,01	1,00
28	2790,58	7,93	4215,16	0,04	1,12	0,56	0,02	1,26	1,75	4,17	-0,01	1,37	0,01	1,01	1,00
29	98,03	4,59	433,33	0,14	1,22	0,22	0,13	1,37	1,81	4,22	0,11	1,49	0,01	1,02	0,00
30	472,13	6,16	541,51	0,01	1,09	0,49	0,20	1,45	4,43	6,84	0,24	1,62	0,01	1,01	0,00